

Bedő Viktor
Képi Tanulás Műhelye, 2011. május 5.

A tesbe ágyazott tudás szerepe az interaktív városi térképek értelmezésében

Absztrakt

A város örök mozgásban lévő dinamikus rendszer, amely a városi élet játékszabályainak vagy kereteinek bizonyos változásaira emergens szerveződési mintázatok megjelenésével reagál. Ezek a mintázatok az utca szintjétől eltávolodva, madártávlatból, tehát egy magasabb vizsgálati szinten válnak láthatóvá. Az interaktív városi térképeken megjelenő adatok megjelenítése (emberek és közlekedési eszközök aktuális pozíciója vagy ezek által bejárt útvonalak; térképre feltöltött fotók vagy szöveges üzenetek; mobilhasználat adatai; a városi térben elhelyezett szenzorokból származó adatok, stb.) olyan dinamikus idő- és térbeli mintázatokat rajzol a térképre, amelyek egyaránt tükrözik a városi élet visszatérő rutinjait és az emergens mintázatok megjelenését. Már amennyiben a térkép nézője képes értelmezni a sokszor kaotikusnak tűnő, precedens nélküli képi mintázatokot, képes beazonosítani a jelentéssel bíró mintázatokot és képes megkülönböztetni ezeket a véletlenszerű háttérzajtól. A térképek értelmezéséről szóló irodalomban elterjedt nézetnek számít, hogy a képekben megjelenő új összefüggések és mintázatok felismerése nem formalizálható, implicit módon elsajátított tudásra vezethető vissza, az irodalom sűrűn hivatkozik 'szakértői szemre'. Ennek a tudásnak az eredetére és működésére irányuló magyarázatok viszont homályosak maradnak.

Előadásomban a térképen megjelenő emergens mintázatok beazonosításához – kvázi felfedezéséhez – szükséges hallgatólagos tudást a városi élettel kapcsolatos tapasztalatokban horgonyozom le. A tesbe ágyazott tudás (*embodied knowledge*) elméleteire támaszkodva azt szándékozom megmutatni, hogy a városi élet utca-szinten végbemenő multimodális tapasztalati megismerése, a városról nyert implicit tudás, milyen módon teszi lehetővé a térképen megjelenő új képi mintázatok felfedezését.